228924 - Mümin Kul, Allah’a Varıncaya Kadar Korku ve Ümit Arasında Kalır.

Soru

Yüce Allah kudsi hadiste şöyle dedi: “**Ben, kulumun hakkımdaki zannı gibiyim. O, benim hakkımda dilediği gibi düşünsün.”**

Ayrıca Ömer b. Hattab r.a’dan şöyle bir söz aktarılır: “Bir ayağım cennette, diğeri dışında olsa da Allah’ın tuzağından emin olmam.” Ömer r.a’nun Allah hakkında iyimser düşünmediğini söyleyebilir miyiz? Oysa O cennetle müjdelenen on kişiden biridir. İnsanın kalbi mutmain olduğunda Allah’ın tuzağından emin olur mu?

Detaylı cevap

Allah’a hamd olsun.

Birincisi:

Buhari 7405, Muslim 2675 nolu hadiste Ebu Hureyre r.a’dan rivayet edildiğine göre Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem şöyle dedi: “Yüce Allah şöyle demektedir: **Ben, kulumun hakkımdaki zannı gibiyim.”**

Soruda ifade edilen rivayet ise şöyledir:

Suleyman b. Ebi el Saib, Hayyan Ebu el Nadr şöyle dedi: Vasile b. El Eska ile Ebu Esved el Curşi’nin vefat ettiği hastalıkta onu ziyaret ettik. Ebu Esved, Vasile’nin sağ elini alıp kendi gözünü ve yüzünü sildi. Zira Vasile Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem ile bey’at etmişti. Vasile, ona: “Sana bir soru soracağım: Rabbin hakkında ne düşünüyorsun?” dedi. Ebu Esved başıyla: “güzel” cevabını verdi. Vasile: "Müjdeler olsun. Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem’in şöyle dediğini işittim: “Yüce Allah şöyle dedi: “**Ben, kulumun hakkımdaki zannı gibiyim. O, benim hakkımda dilediği gibi düşünsün.”**

(İmam Ahmed 16016, Elbani sahih dedi)

Nevevi Rahimehullah şöyle dedi:

Alimler bu konuda şöyle demiştir: Allah hakkında iyimser olmak, Allah'ın kendisini affedeceğini ve rahmetle davranacağını düşünmektir.

Diğer alimler şöyle dedi: İnsan sağlıkta hem korku hem ümit içinde olur ve her iki duygu eşit olur. Başka bir görüşte: Korku daha fazla ağır basar ancak ölüm yaklaştığında ümit ağır basar veya sadece ümit kalır. Çünkü korkunun amacı günahlardan, çirkinliklerden sakındırmak ve ibadetlere yöneltmektir. Şüphesiz ölüm yaklaştığında bunların çoğu olmaz veya imkânsızlaşır. Böylece Allah'ın rahmetine muhtaç olunması durumu nedeniyle iyimser olmak mustehap olur. (Şerh Nevevi, Muslim 17/210)

Daha fazla bilgi için (150516) nolu sorunun cevabına bakınız.

Başka bir rivayette Ebu Hureyre r.a'dan rivayet edildiğine göre Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem şöyle dedi: "Yüce Allah şöyle demektedir: '**Ben, kulumun hakkımdaki zannı yanındayım. Şayet hayırlı düşünürse hayır olur, şer düşünürse şer olur."** (Ahmed 9076) el Menavi Rahimehullah şöyle dedi: "Yani şayet kişi Allah hakkında iyimser/hayırlı düşünürse Allah ona hayır ihsan eder, şayet Allah hakkında kötümser/şer düşünürse Allah ona şerri nasip eder. (Feydulkadir 2/312)

Müslüman kimsenin mutlaka Allah hakkında iyimser olduğu gibi iyi amellerde bulunması ve Allah'a yönelmesi gerekir. Günah işlese bile geciktirmeden tövbe edip affedileceğine dair iyimser olması gerekir.

İkincisi:

Yüce Allah şöyle dedi: "Yoksa Allah'ın tuzağından emin mi oldular? Ziyana uğrayan kavimden başkası Allah'ın tuzağından emin olamaz." (Araf 99)

Şeyh b. Baz Rahimehullah şöyle dedi: Bundan maksat, kulların günahlara devam etmesi ve Allah'ın

azabını hafife alması hususunda uyarıdır. Allah'ın tuzağından maksat: İnsanlar günah işlediği halde ve Allah'a karşı geldikleri halde Allah'ın onlara mühlet tanıması ve bol nimetler vermesidir. Şüphesiz bu insanlar, günahlarına devam etmeleri ve azaptan emin olmaları nedeniyle hiç ummadıkları bir zamanda ve gafil olarak cezaya çarptırılabilirler. (Mecmu Fetava b. Baz 24/232)

Başka bir eserinde şöyle dedi:

"Müslümana vacip olan husus, ümidini kesmemesi ve cezadan emin olmaması, korku ile ümit arasında olmasıdır. Yüce Allah hem kendini güvende zannedenleri hem de ümidini kesenleri kötülemiştir. Yüce Allah şöyle dedi: "Yoksa Allah'ın tuzağından emin mi oldular? Ziyana uğrayan kavimden başkası Allah'ın tuzağından emin olamaz." Başka bir ayette: "Allah'ın rahmetinden ümidinizi kesmeyin." demiştir. Erkek ya da kadın hiçbir mükellef Müslüman salih amelleri bırakarak ümidini kesmeyecek, bilakis ümit ile Allah korkusu arasında bir durumda olacaktır. Günahlardan sakınır, tövbeye koşar, af ve mağfiret diler. Aynı şekilde günahları hafife alarak devam edip Allah'ın tuzağından emin olamaz." (Fetava Nur Ala Derb b. Baz. 4/38)

İbn Kesir Rahimehullah şöyle dedi:

Bu nedenle el Hasan el Basri Rahimehullah şöyle dedi:

Mümin bir kimse itaatleri yaparken korku içindedir. Günahkâr ise günah işlerken güven içindedir. (Tefsir İbn Kesir 3/451)

Üçüncüsü:

Ebu Bekir r.a veya Ömer r.a adına öne sürülen: "Bir ayağım cennette, diğeri dışında olsa Allah'ın tuzağından emin olmam." sözü konusunda ise, hadis kitaplarında bunun bir aslının olmadığını gördük. Hatta ilim ehlinden de böyle bir sözü aktaran olmamıştır.

Şeyh Elbani'ye sorulduğu zaman: "Bilmiyorum." demiştir.

Bu sözün aslı olmadığına göre mümin bir kimse cennete girmediği müddetçe Allah'ın tuzağından emin olmaz. Ama mümin cennete girer girmez Allah'ın tuzağında emin olmuş olur. Bir kimsenin bir

ayağı cennette iken Allah'ın onu cennetten çıkarıp ateşe attığı hiç bilinmemektedir.

İmam Ahmed Rahimehullah'a şöyle soruldu: "Kul ne zaman rahatlığın tadını alır?" Cevap olarak: "Cennete ilk ayağıyla bastığı zaman." demiştir. (Tabakat el Hanebile 1/293)

En iyisini Allah bilir.